

La Humanitat

Any II : Núm. 292
Barcelona, dilluns, 17 d'octubre de 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

ASPECTES DE LA POLITICA

LERROUX-SANJURJO

L'ARTICLE DE "EL SOCIALISTA", LES DECLARACIONS DEL SENYOR JOSEP MATRE I LA REPLICA DELS RADICALS

En la nostra darrera edició hem publicat íntegrament l'article de "El Socialista" respecte dels contactes entre els senyors Lerroux i Sanjurjo a propòsit de la criminal intentona militarista fracassada. Aquest article de "El Socialista", estava fet sota unes suposades declaracions del senyor Matre davant del jutge especial.

Ara, des de la premsa, el senyor Matre ha desmentit aquestes suposades declaracions que li atribuïa "El Socialista" i ens creiem lleialment en el deure de consignar-ho.

El senyor Matre diu que la informació de "El Socialista" li ha estranyat molt; i que aquestes declaracions que se li suposen davant del jutge, en la seva immensa majoria, són falses.

"El Progreso" d'ahir, publica la carta del senyor Matre, encapçalant-la amb el títol de "Los calumniadores quedan al descubierto".

Per la seva banda, com és sabut, el senyor Lerroux ha dit que respondrà, al Parlament, si algú de solvència moral i política planteja la qüestió.

En un interviu publicat en un popular diari madrileny, el senyor Lerroux diu, a més:

"El Socialista", sap que jo que diu és inexacte, i abusa de que jo conec la declaració del qui indica i no la puc fer pública. Jo que diu no és cert. Matre ha declarat tot el contrari. En resum: que jo vaig resistir totes les suggestions que més o menys veladament se'm van fer. Ho sap "El Socialista" i ho calla.

Per la seva banda "El Socialista", continua dient que ell s'ha limitat a publicar una informació.

No és ja d'esperar que aquest incident tingui estat parlamentari. És una nova mostra de les irreduecibles divergències entre el senyor Lerroux i els socialistes.

Aquestes rancunioses divergències que allunyen el senyor Lerroux de tota possibilitat de governar per ara.

LA MASSA ENCEFALICA QUEDA SENSE CAP I PER TANT...

Ja és sabut que al grup d'intel·lectuals que acabdilla l'extraordinari filòsof Josep Ortega i Gasset, se li diu "la massa encefàlica".

Aquest grup no ha tingut sort. S'ha demostrat altra vegada que els intel·lectuals serveixen poc per a la política.

Aquests elements van entrar al Parlament voltats d'un gran respecte i una simpatia unànime. Avui, però, la seva influència és nul·la, i la Cambra no els estima. La titulada agrupació "Al servicio de la República", ha fracassat com a instrument polític.

Fa temps que s'atribueix al senyor Ortega i Gasset (D. Josep), el propòsit de retirar-se de la política. Aquests informes, ara, són més concrets. L'Agrupació "Al servicio de la República" es disgrega. El senyor Ortega i Gasset es retira. Els altres (una dotzena d'intel·lectuals més o menys savis) s'orientaran, pel seu compte, cap a algun altre partit.

...I aquí no passa res més.

TRES PROJECTES IMPORTANTS A DISCUTIR

A més de la discussió dels pressupostos, s'han de discutir ara tres projectes d'un gran abast.

El projecte de Congregacions, que ha estat llegit al Parlament.

El projecte d'impost sobre la renda.

I el del control obrer.

El primer d'aquests projectes ja ha merescut la crítica de la premsa de dreta. Singularment en el que fa referència a la prohibició immediata i absoluta de dedicar-se a l'ensenyament les ordres religioses.

El diaris conservadors afirmen que això és un perillós atac als suposats sentiments catòlics d'Espanya; i a part d'això ho creuen una mesura de poca prudència de la República.

No creiem, però, que aquest llenguatge modifiqui per a res la trajectòria que el Govern assenyalava amb la presentació del projecte. La República ja ha patit massa dels desigs de tenir contemplacions i toleràncies amb els seus enemics, que mai li ho agraeixen. I la tasca de la revolució no s'ha d'interrompre.

El projecte d'impost sobre la renda és molt suau. No fa res més que assenyalat un camí sense enfrontar-s'hi. És un projecte covart i tímida.

El control obrer és un compromís del Partit Socialista, que veuran amb simpatia tots els sectors republicans d'esquerra.

En els altres projectes se sostindrà una polèmica interessant i molt apassionada.

La història de Samuel Iusull és encara més edificant que la de Jimmy Walker. Poderós home de negocis, tenint entre les seves mans l'Alcaldia de Xicago i els serveis d'utilitat pública, ha estat, a la fi, acusat d'haver distret quatre cents cinquanta milions de lliures esterlines. Tan bon punt va ésser oberta l'enquesta, Samuel Iusull, per tal d'evitar mals de cap va fugir a França, on ha estat fins fa pocs dies. Havent cursat els Estats Units una demanda d'extradició, l'aprofitat alcalde de Xicago va refugiar-se a Itàlia i després a Grècia, on ara es troba en seguretat, doncs a aquest país no té signats tractats de mútua extradició. El seu germà, també complicat en l'afar, Martí Iusull, ha estat detingut al Canadà i posat en llibertat sota una grossa fiança.

CARNET PARLAMENTARI

"A mi aquest home em posa frenètic!" Així diu Pérez Madrigal senyalant a Fanjul. En efecte, sempre que parla el general Fanjul, en Pérez Madrigal ha de sortir del saló de sessions. D'altra manera no es pot estar d'interrompre, i sempre amb paraules violentes.

Hi ha dos homes a qui Pérez Madrigal no pot escoltar amb paciència ni amb respecte: el general Fanjul i l'extremista Balbontin.

"Abans — diu Pérez Madrigal — els podia combatre a tots dos, com a monàrquics i alfoncins. Però ara, aquest Balbontin se m'ha fet republicà! I això ja és massa!"

El senyor Gomari és un diputat molt jove, d'aspecte senzill, de gest cordialíssim. I és un dels joves més intel·ligents de les Corts. I un orador molt eloqüent. Milita en el partit radical-socialista, però, dintre del grup, acostuma a situar-se sempre a l'esquerra. Ara es diu que Gomari s'ajuntarà a la minoria que formen els senyors Botella, Asensi i Ortega Gasset (Eduard).

Per primera vegada, des de fa setmanes, el senyor Melquiades Alvarez va comparèixer el passat divendres a la sessió del Congrés.

Procurant no ésser observat, es va asseure al seu escó. Tot seguit, el darrer correligionari que li queda, el senyor Lladó i Vallès, va anar a asseure's al seu costat.

El ministre, senyor Lluís de Zulueta, des del banc blau, els contemplava amb una mirada de profunda misericòrdia...

Als banes de la minoria catalana el senyor Puig i Ferrer omple unes quartilles; el senyor Palet i Barba llegeix; en Layret fa una becatna; Josep Xirau roda per l'hemicycle i saluda a Azafra, a Besteiro, a Osorio Gallardo; Serra i Moret i Campalans conversen; Lluís Companys fa veure que escolta, però no hi és...

Parla en Galarza. Fa prop d'una hora que parla, i ha anunciat una intervenció molt breu.

Segurament que acabarà aviat.

El senyor Lerroux ha dit que li sembla bé que si es fa un Govern de concentració republicana, el senyor Alba sigui ministre. Li sembla bé i li sembla indicadíssim.

Segurament el mateix pensa el senyor Cambó.

El qui no pensa així, és el poble republicà.

El senyor Fernando de los Rios ha dit que el Congrés socialista ha volgut "consolidar, servir y enveredar" el règim.

Caram! I el que sap aquest home!...

Càbales electorals

—Els carlins presenten candidatura?

—Que han de presentar, pobrets!

—Doncs deuen anar coaligats amb la Lliga.

—El senyor Cambó no bada fins a tal extrem.

—Doncs no ho entenc! Mireu: El Correo Catalán fa una crida "a tots els correligionaris i catòlics en general, perquè, captivats de la gravetat dels moments presents, aportin generosament el seu valuós concurs a l'obra salvadora que, ajudant Déu, ens ha de portar a l'assoliment del triomf en les properes eleccions, per damunt del bigarrerat i estrafet garbuix d'esquerreres que el poble de Catalunya repudia amb tanta fermesa."

—Parla del triomf! El triomf de qui?

—Aneu a saber.

—Ja ho sabem que les dretes de la província de Girona volen presentar una candidatura de coalició en la qual figuraran catòlics procedents de tots els camps?

—Així la desjeta els tocarà menys a cadascú.

—Crec que Ramon Noguer i Comet va per la circumscripció de Girona, presentat per la Federació Republicano-Socialista de l'Empordà...

—I crec que també presenten a Joan Casanoves...

—Ja veurem el que passa...

—La incògnita són els Sindicats.

—Mireu: el d'Oficis Diversos ha acordat votar a aquells candidats que "per la seva honradesa i net història, siguin grans als interessos del proletariat".

—Així allò de l'apoliticisme...

—Uns quants noms?

—El senyor Cerezo, per Girona; el senyor Dot, per Olot; el senyor Balcells, per Santa Coloma de Farnès; el senyor Iria, pel Baix Empordà...

—I Jaume Miravittles, del B. O. C., per Figueres.

—Es cert que el senyor Puig Jafades no vol anar en candidatura?

—Així ho diuen. I les seves raons tindran.

El periodista senyor Duch Salvat va ésser indicat per personalitats de diferents poblacions de la província de Girona, com a possible candidat al Parlament de Catalunya.

El senyor Duch Salvat, en Uetra adreçada al senyor Darius Rahola, director d'El Autonomista, de Girona, renuncia a tal designació.

El senyor Duch Salvat seguirà vivint a Madrid, per ara.

—El que jo pagaria perquè l'impost sobre la renda em semblés un abús!

IL·LUSIONS

Com el senyor Riu somnia en fer rebrotar el caciquisme a Lleida

El senyor Daniel Riu, caracteritzat polític monàrquic, cacic de l'Alta Lleida, home adornat amb totes les qualitats dels polítics del vell règim, adversari de la República i de les doctrines catalanistes, sembla que vol tornar a aixecar el cap i donar corda, novament, al mecanisme caciquil que tant bé li anava.

I, ara, ha fet públic que "després de madura reflexió, ha decidit intervenir en les properes eleccions de la Generalitat perquè creu que manca a al seu deure de ciutadà, de català i de fill de les comarques lleidatanes, si així no ho fes". I, com és natural, proposa una coalició de tothom "contra l'Esquerra".

Els temps no han canviat per al senyor Riu. Ho palesa en dir: "Prestaré ajut a la candidatura de coalició que es faci." El senyor Riu (que vol dir amb les paraules "prestaré ajut"? Segurament no es refereix al seu insignificant vot personal, sinó al tinglado

caciquista que es creu tenir encara en disposició de funcionar.

Però el senyor Riu no vol precipitar-se en prendre posició definitiva. Escoltem-lo:

"Proclamada la República que vaig votar el 12 d'abril, que defenso i defensaré perquè crec QUE EL MES CONSERVADOR ES LA REPUBLICA, no estic afiliat a cap partit polític català ni de Madrid. Espero la nova estructuració dels partits catalans per a adherir-me al més afí a la meua manera de concebre la política i l'organització de l'Estatut i la meua ideologia."

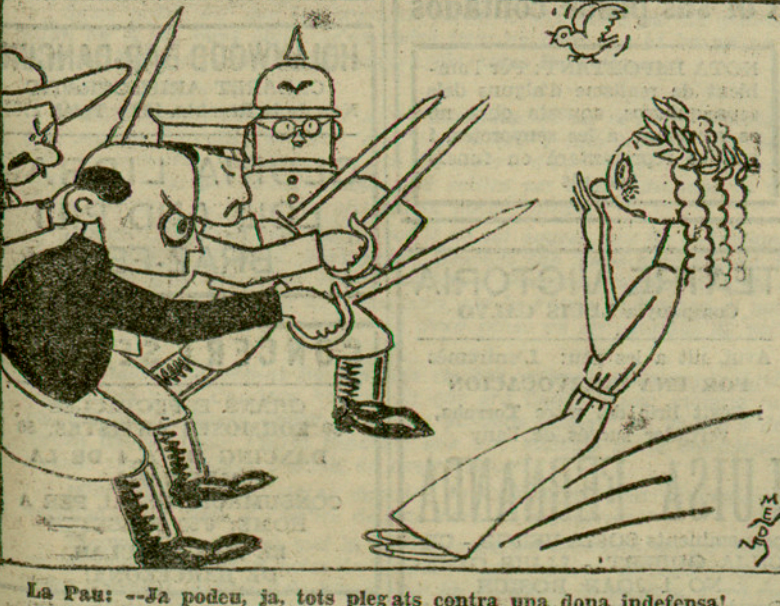
D'això se'n diu estar a l'aguait i no perdre el temps.

A més, el senyor Riu, com a bon cacic, comença a sembrar la llavor de la discòrdia. Però el temps, però ell es creu ésser maquiavètic.

Diu així:

"Sóc partidari de la creació d'un partit republicà lleidatà autònom amb personalitat pròpia. Nosaltres, els lleidatans, com els tarragonins, per la nostra economia especial, essencialment agrícola, tenim problemes diferents de Barcelona, i crec que les agrupacions polítiques de Lleida han de tenir vida i personalitat pròpia, que no hagin de restar adherits a les conveniències dels partits i dels homes de Barcelona."

Senyor Riu! Que aquells temps han passat per sempre més!

La Pau: —Ja podeu, ja, tots plegats contra una dona indefensa!

«El Correo», de Lleida, penyorat per la publicació d'una nota injuriosa al senyor Macià

El governador civil de Lleida, senyor Ventós, ha imposat una penyora de 500 pessetes al diari local "El Correo",

per la publicació d'una nota que considera injuriosa per al President de la Generalitat, senyor Francesc Macià.

A més, ha denunciat al fiscal de la República el susdit diari, i ha passat el jutge el tant de culpa al Jutjat pre procedeix a la recollida d'exemplars de l'esmentat diari i a instruir el procés corresponent.